

X МІЖНАРОДНИЙ ГУЦУЛЬСЬКИЙ ФОЛЬКЛОРНО-ЕТНОГРАФІЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

КОЛОМІЯ, 22 — 24 ВЕРЕСНЯ 2000 РОКУ

Прес-центр фестивалю: м. Коломия, вул. Р. Шухевича, 5а, редакція газети
«Вільний голос», тел./факс — 2-27-90, тел. 2-06-01, електронна пошта: vilnho@base.km.if.ua

Прес-реліз

№ 2. 6 липня 2000 року.

НЕ ЛИШЕ ЗАРАДИ СВЯТА

Минулої суботи, як і було домовлено двома тижнями раніше, відбулася ще одна зустріч перших керівників області Михайла Вишиванюка і Зіновія Митника з заступниками голів райдержадміністрацій і завідувачами райвідділів культури гуцульських районів Буковини, Закарпаття й Івано-Франківщини, представниками творчої інтелігенції й осередків політичних партій і рухів, керівниками підприємств та установ Коломийщини. Приємною несподіванкою була участь у нараді голови Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України Івана Драча.

Мета наради, як образно зауважив Михайло Вишиванюк, — видати на суд її учасників план фестивалних заходів. Голова оргкомітету, заступник голови облдержадміністрації Богдан Томенчук детально розповів про ті заходи, які передбачено провести під час фестивалю, як і про те, що вже вдалося зробити. Цікаво було дізнатися, що десятий гуцульський стартуватиме на полонині Запідок Верховинського району, де відбувався перший фестиваль. Звідтам спортсмени Івано-Франківщини пронесуть фестивалний вогонь, запалений від ватри, через усі гуцульські села до Коломії — центру ювілейного фестивалю. Власне фестивалні заходи розпочнуться ще у вівторок, 19 вересня, відкриттям у Криворівні свята «Літературно-мистецька Гуцульщина-2000». Ідея цього свята, як наголосив ректор Прикарпатського університету ім. В. Стефаніка Віталій Кононенко, належить Іванові Драчу — одному з авторів фільму «Тіні забутих предків», кінокартини, яка обійшла весь світ і здобула 120 престижних міжнародних премій. Це свято, на яке з'їдуться найвідоміші діячі науки й культури України — Микола Жулинський, Ліна Костенко, Юрій Мушкетик, Дмитро Павличко, — триватиме три дні і стане невід'ємною частиною десятого гуцульського фестивалю. В середу, 20 вересня, у Криворівні відбудуться наукові дискусії типу: Криворівня і Михайло Коцюбинський, Криворівня і Леся Українка, Криворівня і Михайло Грушевський, Криворівня і Гнат Хоткевич, Криворівня й Іван Франко, а наступного дня, в четвер, — провідні митці й літератори України обміняються думками за «круглим столом». Іван Драч зауважив, що мають намір зробити це свято щорічним, до того ж спорудити в цьому верховинському селі Будинок творчості. Нехай невеличкий, на декілька кімнат, але щоб творчі люди мали де попрацювати й відпочити, почерпнути натхнення в цього самобутнього краю.

Узагалі, суботня зустріч у драмтеатрі була багата на приємні несподіванки і найприємніша з них — повідомлення голови облдержадміністрації Михайла Вишиванюка про його зустріч з Президентом України Леонідом Кучмою, яка відбулася двома днями раніше і на якій він, серед інших життєво важливих для нашого краю проблем, підняв питання щодо підготовки до X гуцульського фестивалю. Глава держави, підтримавши ідею про його проведення, дав відповідні доручення Кабінетові Міністрів, а також відгукнувся на запрошення побувати на фестивалі.

Сюрпризом для коломийців виявився й дарунок обласних архітекторів: на нараді було безкоштовно передано місту статую Божої матері, яку буде встановлено на фасаді одного з коломийських будинків. Чи це вплинуло на голову облдержадміністрації, чи позитивні зрушення в роботі, чи те, що саме того дня архітектори відзначали своє професійне свято, але Михайло Васильович, як образно висловився, оголосив амністію начальникові управління містобудування і архітектури ОДА Михайлові Ходану, під яким уже було захиталося крісло... Зал сприйняв схвально ще одну звістку, яку повідомив Михайло Вишиванюк: про преміювання кожного учасника скульптурного симпозіуму «Тіні забутих предків» (який, до речі, завтра фінішує) тисячою гривень.

На нараді дали змогу висловитися всім, хто забажав, тож промовців не бракувало. Та

більшість з них зводили свої виступи до чергових нарядів керівникам області й міста, хоч були й слушні пропозиції (нагадаю, що на обговорення було винесено план фестивальных заходів), як, приміром, від медоб'єднання чи політехнічного коледжу, які не тільки проведуть низку заходів, приурочених фестивалю, але й наведуть порядок як на своїй території, так і на прилеглий, готові вони підсобити й містові. Тож, уже вкотре, Михайло Вишиванюк звернувся до депутатів міськради, керівників політичних осередків і рухів: пора закінчувати з демагогією, годі бити себе в груди, щоб аж гупало, і запевняти, що ти — патріот, організуй людей, закочуй рукави і доводь свій патріотизм конкретною справою. Коломия наша і для нас, тож робимо її для себе, для своїх дітей і онуків, а не лише заради фестивалю.

На нараді прийнято звернення до коломийців, а також до відомого письменника Олесея Бердника — натхненника й ініціатора Першого всевітнього собору духовної України, який відбувся десять років тому в Коломиї і став символом національного пробудження.

Вікторія ПЛАХТА.

ЗВЕРНЕННЯ ДО КОЛОМИЯН

Дорогий друже! Якщо ти корінний мешканець нашого міста — маєш гордитися цим. Якщо доля поєднала тебе з Коломиєю, ти вріс корінням у цю землю, що стала тобі рідною — ти коломиянин.

Шановні країни! Десять років минуло з того часу, відколи започатковано у нашому місті Духовну республіку. Це був час, коли покладено кінець духовній руїні, що залишив тоталітарний режим у нашому краї. Це був час високого політичного піднесення, величнього духовного пробудження.

Заговорила історія, минувшина — Дем'янові Лази, яблунівські криниці, волення болісне пробудилось у серці кожного українця.

...Жовто-блакитні стяги, могили січового стрілецтва, мова, пісня...

Повернулася із безвісті наша історична пам'ять. Новою потужною хвилею прокотилося відродження храмів, які плюндрувалися віками. Нині, коли стоїмо на порозі третього тисячоліття, на межі віків, у час святкування 2000-ліття Різдва Христа Спасителя, звертаємось до ваших сердець.

Саме з метою відродження духовних надбань, відновлення старовинних звичаїв та обрядів, подальшого розвитку і піднесення духовної культури Гуцульщини, у Коломиї вирішено 22-24 вересня ц.р. провести X Міжнародний гуцульський фольклорно-етнографічний фестиваль, естафету якому передав Духовний собор.

Запрошуємо всіх коломиян до спільної роботи, щоб ми змогли гостинно прийняти гостей. Адже все, що в місті робиться, залишиться для нас і наших дітей.

Не будьмо байдужі. Пам'ятаймо: ми — українці, ми — християни. У нашому домі ніхто не наведе порядок краще, ніж ми самі. Хай Бог нас благословить на цій дорозі.

Прийнято 1 липня 2000 року на розширеному засіданні оргкомітету з підготовки і проведення X Міжнародного гуцульського фольклорно-етнографічного фестивалю.

ДО ДУХОВНОГО БАТЬКА ПЕРШОГО ВСЕСВІТНЬОГО СОБОРУ ДУХОВНОЇ УКРАЇНИ ОЛЕСЯ БЕРДНИКА

Шановний пане Олесю! Здається, це було зовсім недавно: десять років тому коломийський край відкрив своє шире серце Собору святої України, що мав духовно об'єднати українців усього світу.

Коломия була обрана місцем проведення Собору духовної України не випадково. У нашому місті майже 80 відсотків корінного населення — українці. Здається, сама природа подбала про те, аби вберегти нас. Довкола Коломиї — гори, ліси, які теж відіграли свою роль у тому, щоб захистити наше вічне стремління до волі, вберегти волелюбні традиції. Ми зберегли культуру, мову, нескореність.

5 липня 1990 року о 12 годині дня розпочав свою роботу Перший всевітній собор духовної України. Собор ставив собі за мету духовне відродження української нації, консолі-

лідацію прогресивних сил України для здобуття суверенітету, котрий неминуче спершу має зародитися й утвердитися в душі, а не на папері. А суверенітет, утверджений у душі, неодмінно матеріалізується в суверенітет реальний, державний. У цьому і була Ваша душа, пане Олесю. У цьому і було прикладне значення Собору УДР. Духовний, просвітницький струмінь УДР був спрямований на повернення людей до своїх першоджерел, до витоків національної свідомості, навернення людей до віри.

Українська духовна республіка ставила за мету лише духовну, культурницьку, просвітницьку діяльність і стояла поза партіями і конфесіями. На цю знаменну подію, яка не мала аналогів у практиці світової цивілізації, з'їхались кращі сини нації, інтелектуали зі Львова, Харкова, Києва, Москви, Камчатки, Криму, Литви, Канади, Польщі... На поклик сурми братання, а не лаштування до бою, відгукнулися серця тих, хто бачив майбутнє людства як об'єднання вільних народів-братів.

Емблема Собору — велична Мати з пригорнутим до грудей дитям, уособлення Віри, Надії, Любові, — стала символом нашого міста.

Собор завершився, роз'їхалися з Коломиї поважні гості. Попереду було чимало справ. Та чи не найголовніша — піднесення духовності українського народу, культурницька, просвітницька діяльність.

Минуло десять років. Що змінилося за цей час? Чи стали ми кращими? Над цим пора задуматись усім.

Ми щиро вдячні Вам, пане Олесю Берднику, за ту велику титанічну працю, організацію і проведення Собору духовної України. Жаль, що не всі зрозуміли суті Собору, бо таких грандіозних подій, як у нас, більше не відбулося. Та зерна Віри, Надії, Добра, Любові, посіяні в благодатну землю, обов'язково дадуть свої сходи. Благослови Вас, Боже, і даруй многії літа!

***З повагою члени оргкомітету з підготовки і проведення
X Міжнародного гуцульського
фольклорно-етнографічного фестивалю.***

ВСЕСВІТНІЙ СОБОР ДУХОВНОЇ УКРАЇНИ: ДЕСЯТЬ РОКІВ ЗГОДОМ

Саме в ці дні минає десятиліття з того часу, як у Коломиї відбувався Всесвітній собор духовної України. Чому він нас навчив, що довів? У «Слові до громади», підписаному міською радою народних депутатів і оприлюдненому на завершенні свята, зазначалось: «У дні Собору Коломия була прообразом майбутньої держави. Місто над Прутом власним прикладом довело, що може само порядкувати в своїй господі». То чи не символічно нині, що в десятиліття цієї вікопомної події, яка привчала нас знову бути вільними, бути газдами в своєму домі, Коломия знову готується приймати гостей, причому готується по-газдівськи.

Заходи Собору тоді, в липні 1990-го, розтяглися на декілька днів — з 3 до 7 липня. Були виставки, кінофестиваль, музично-поетичні композиції. Вперше за багато років такий великий масовий захід розпочався з молитви, причому, молитви за Україну. Тут, у Коломиї, знову прилюдно заговорили на ті теми, про які ще недавно навіть боялися говорити вголос. Тоді, ще в союзній республіці Україні, відкрито мовилося про духовність як оберіг нації, яка пройшла через випробування і стала на зламі своєї історії. Недарма символом-емблемою свята стало зображення Матері Божої з немовлям у вишиванці, яка впродовж тисячолітньої історії тримає в опіці Україну. І чи не символічно, що свято відродження, воскресіння нашого духу завершилося на горі з промовистою назвою — Воскресінецькій!

І чи не варто нам, нинішнім, звабленим комерцією, добровільно відданим у рабство чи гареми Туреччини, згадати про те, що не лише матеріальне є на світі, а й духовне, згадати час, коли ми були молодшими на десятиліття і щиро вірили в щасливу зорю України. Згадати і боротися за щастя, за добро в рідній хаті під синім українським небом, з полями золотої пшениці.

Микола ВАСИЛЬЧУК.

В НАСТУП ШИРОКИМ ФРОНТОМ

Небагато-немало — майже двадцять мільйонів гривень — передбачено затратити на те, аби влити в старий організм свіжої крові, аби місто над Прутом дотягло до своєї колишньої значущості і приваби. Крім тієї переконливої суми, з республіканського бюджету буде виділено три мільйони на берегоукріплення річки та врегулювання русел потічків.

На сьогодні виконано робіт на п'ять мільйонів гривень. Отже, в запасі — ще чималенька сума, яка потребує раціонального використання.

Роботи ведуться на двох основних напрямках: ремонт житлових будинків, реконструкція пам'ятників архітектури та ремонт доріг (з заміною труб водо-, газопостачання, прокладання кабелів).

Як часто в таких випадках буває — фронт робіт з кожним днем розширюється. Адже недостатньо декорувати будинки та навести макіяж на фасади. Споруди виявилися в багатого гіршому стані, аніж виглядали. Доводиться «лікувати» порохнявілі нутрощі. Планувалося відремонтувати 60 будинків, але тепер їх набігло майже дві сотні, — завляє перший заступник міського голови Ярослав Савчин.

Щодо робочої сили, то на фасадах будинків її замало. Бракує фахівців, хоч матеріальна сатисфакція — навіч. За вісім годин щоденної праці будівельники отримують платню в межах 250 гривень місячно. На інших (не будівельних) роботах робітників вистачає.

Широким фронтом проводиться асфальтування та ремонт вулиць і тротуарів. Нерідко люди запитують: а яка доля старих тротуарних плиток? Зужитий покрівельний матеріал використовується на іншому, віддаленішому місці; ті ж плитки, для яких наразі не знайшлося призначення, потрапляють на склад підприємства «Шляховик». Правда, подекуди, що подекуди плитки зникають у невідомих напрямках — ідуть на дачі керівникам. Що ж, біля кожної плитки сторожа не поставиш, наразі правоохоронці з такими явищами клопоту не мали. Чи погано пильнують, чи крадій нині спритний пішов — годі визначати. Але, як кажуть старі будівельники, — ще такого не було, аби на будівництві нічого не пропадало, це вам не Німеччина.

Загалом на ремонтно-будівельних і реставраційних роботах у Коломиї зайнято біля півтора тисячі осіб з різних регіонів області й далі. Це значить, крім усього іншого, що завдяки підготовці до фестивалю на Коломийщині активно вирішується проблема безробіття. Принаймні, тимчасово.

Андрій МАЛАЩУК.

СТАНЬТЕ ДОБРОЧИНЦЯМИ

2000-ий рік для жителів міста і району, гостей ознаменується проведенням у Коломиї X Міжнародного гуцульського фольклорно-етнографічного фестивалю. Для проведення фестивалю необхідні відповідні кошти. Звертаємося до всіх жителів міста і району, земляків у далекому і ближньому зарубіжжі, спонсорів з проханням підтримати фестиваль своїми доброчинними внесками.

Кошти можна перераховувати на розрахунковий рахунок 25559200060002 в АКБ «Україна» м.Коломиї, МФО 336086, код 02006248.

Оргкомітет.

Набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Вільного голосу». Керівник прес-центру — Вікторія ПЛАХТА.
